

A. A. PRISJAŽNJUK

BOLESTI I ŠTETOČINE SEMENJA
DRVEĆA I ŽBUNJA I MERE
BORBE PROTIV NJIH

Izdanje
„NARODNOG ŠUMARA“
Sarajevo 1950

PREDGOVOR

Naše šumarstvo svakogodišnje trpi velike gubitke i štete, bilo od gljivičnih obolenja, koja u potpunosti ili delimično uništavaju seme, bilo od insekata — štetočina, koji semenju šumskog drveća i žbunja nanose ogromne štete, hraneći se sadržajem semenke.

Da ne bi i dalje ostali u zavisnosti od »milosti« prirode, moramo upoznati uzročnike obolenja i štetočine semenja šumskog drveća i žbunja, jer se samo tim putem tj. poznavajući uzročnike, možemo uspešno boriti protiv tih gubitaka u semenarstvu.

Kod nas se tome problemu poklanja vrlo malo pažnje, ma da je problem pošumljavanja u direktnoj vezi sa problemima semenarstva, odnosno zaštite semena od obolenja i štetočina. Ukoliko problem pošumljavanja postaje aktuelniji, pitanje zdravog i kvalitetnog semena dolazi na dnevni red, jer nema dobrog i zdravog podmlatka bez kvalitetnog semena, a zdravo i dobro seme dobiće se ako se posveti više pažnje otkrivanju i suzbijanju obolenja i štetočina na semenu. Pravilan postupak pri sabiranju i čuvanju semena doprineće mnogo rešenju ovoga pitanja.

Iz tih razloga, ovaj će prevod donekle dopuniti literaturu iz oblasti zaštite šumskog semenja i poslužiće korisno našim stručnjacima na terenu.

Za korekciju prevoda zahvaljujem Sonji Ognjev, članu Biološkog instituta u Sarajevu.

Crteže za prevod izradio je tehničar Zoran Jurković, pomoćni asistent Instituta za naučna šumarska istraživanja u Sarajevu.

Prevodilac

Sarajevo, 15-XI-1950

SADRŽAJ

Uvod	3
Gljivična obolenja plodova i semena drveća i žbunja	4
Poglavost plodova	5
»Rđa« na šišarkama	8
Deformacija plodova	9
Mumifikacija semena	10
Plesnivost semena	17
Pepeljavost krilaca	21
Poliheganje klijavaca	21
Štetočine plodova i semena	28
Štetočine semena bora	29
Štetočine semena ariša	31
Štetočine semena jele	33
Štetočine semena smrče	33
Štetočine žira	36
Štetočine semena bukve	40
Štetočine semena leske	40
Štetočine semena bagrema i karagane	40
Štetočine semena klena	45
Štetočine semena jasena	47
Štetočine semena u plodu divlje ruže	49
Štetočine semena u plodu jabuke	49
Štetočine semena u plodu kruške	51
Štetočine semena u plodu gloga	51
Štetočine koštica u plodu sremze	51
Štetočine koštica u plodu višnje	51
Štetočine koštica u plodu trešnje i trna	51
Štetočine koštica u plodu kajsije	51
Štetočine semena topole	51
Štetočine ploda lonicere	52
Štetočine ploda duda	52
Štetočine semena ruja	52
Štetočine semena kurike	52
Štetočine semena breze	53
Povrede semena miševima i vevericama	54
Opšte mere predohrane u borbi sa bolestima i štetočina- ma semena	57
Sabiranje semena	57
Sortiranje semena	59
Prijem semena i izdvajanje oštećenog	60
Čuvanje semena	60